

Ik blijf thuis #iorestoacasa

In **quarantaine** in Venetië, maar langer dan de zeelieden die vanaf de 15e eeuw met hun schepen de lagune binnenvoeren vanuit de Middellandse Zee. Zij kwamen vol handelswaren uit het Oosten maar namen ook ongeneeslijke ziektes mee, zoals de pest. Geen virus maar een bacterie veroorzaakte de epidemieën. Deze bacterie werd overgedragen op de mens door de vlooiën van besmette ratten. In 1468 besloot Venetië dat de bemanning van alle schepen die op weg waren naar de stad, eerst 40 dagen (*quaranta giorni*) in isolatie moesten doorbrengen op het eiland Lazzaretto Nuovo. De scheepsvracht werd uitgeladen, tijdelijk opgeslagen in loodsen en ontsmet (uitgerookt met kruiden). De originele schilderingen en teksten op de wanden van het hoofdgebouw "Tezon Grande" zijn nog in tact en getuigen van hun tijdelijk verblijf en van de herkomst van hun handelswaar. De gezonde zeelui mochten na 40 dagen met hun boot de stad invaren. De besmette bemanningsleden werden naar het eiland Lazzaretto Vecchio overgebracht, vlakbij het Lido. De ziekenbarakken aldaar vormden het eerste geïsoleerde ziekenhuis voor besmettelijke ziektes in de wereld. Velen bezweken aan de pest en andere vreselijke ziektes maar degenen die genazen werden alsnog binnengelaten in de stad.

Lazzaretto Nuovo: Tezon Grande

Lazzaretto Vecchio

Lazzaretto Vecchio

herman de vries maakte tijdens de Kunst Biennale in 2015 een bijzonder subtiele tentoonstelling op het eiland **Lazzaretto Vecchio**. Dit was een onderdeel van zijn prachtige tentoonstelling "*to be always to be*" in het Nederlandse Paviljoen (foto 7) herman werd zeer geïnspireerd door dit eiland waar de ruïnes inmiddels grotendeels werden overwoekerd door de natuur. Hij plaatste er verschillende gedenkstenen met korte teksten als: "*natura mater*" (foto 8) -*natuur is de moeder die alles absorbeert en transformeert*- en "*death was here*".

Ikzelf in mijn functie van "Venice Planner", heb destijds ook mijn steentje mogen bijdragen aan deze tentoonstelling als coordinator met de de locatie en organisator van de openingsreceptie i.o.v. het Mondriaan Fonds <https://www.mondriaanfonds.nl/activiteit/biennale-van-venetië/archief-eerdere-edities/nederlandse-inzending-2015/>. Samen met de Archeoclub, een gedreven groep van lokale archeologen en vrijwilligers die beide eilanden beheren (*Lazzaretto Nuovo en Vecchio*) hebben we het plan bedacht hoe we het eiland geschikt konden maken als tentoonstellingsruimte voor de werken van herman. Ik heb ervoor gezorgd dat de huur voor de locatie in natura werd voldaan in de vorm van een aanlegsteiger. Dit werd enthousiast ontvangen door alle partijen. Vervolgens moesten er talloze bureaucratische en praktische zaken worden opgelost zoals electriciteit, watervoorziening, vergunning van de monumentenzorg etc... Dit alles resulteerde uiteindelijk in een zeer geslaagde opening en tentoonstelling. Vele bezoekers van het Nederlands paviljoen in de Giardini werd de unieke kans geboden het eiland te bezoeken per traditionele boot met een deskundige gids. (foto 6)

uitzicht vanaf Lazzaretto Vecchio

Sanctuarium herman de vries

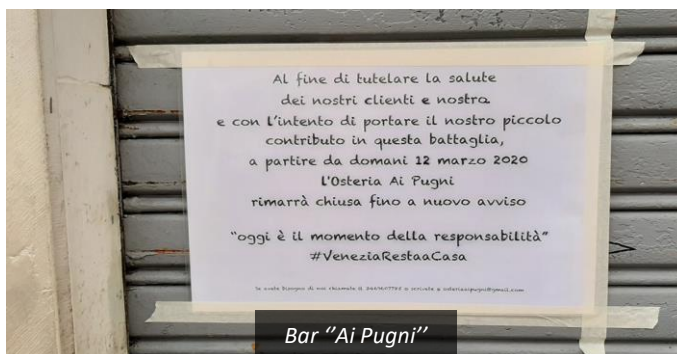
boottocht

Vanuit de Middeleeuwen een sprongetje naar zondag-namiddag 8 maart 2020 (festa delle donna). Ik daalde onbezorgd de ski-helling af in de Dolomieten om vervolgens weer terug te keren naar Venetië, de stad waar ik inmiddels al 30 jaar woon en werk. Achteraf bleek dit tevens de laatste afdaling van het hele ski-seizoen. Italië ging namelijk vanaf middernacht op slot... Nog voor ik thuis was, werd ik benaderd door de NOS voor een interview op dezelfde avond in het programma "Met het Oog op Morgen". En de volgende ochtend werd ik gebeld in "de Veronica Ochtendshow met Giel". Dit was voor mij en voor iedereen in Europa een nieuwe en onbekende situatie... De lockdown in Venetië werd aanvankelijk niet heel serieus genomen. Ons kon toch niets gebeuren?!... Maar deze nonchalante houding verdween in de loop van de week toen het dodenaantal schrikbarend snel steeg en de intensive care-afdelingen het aantal patiënten niet meer aankonden. Vooral de regio Lombardije (Bergamo) werd zwaar getroffen. Het was menens. Er zat op dat moment voor de Italiaanse regering niets anders op dan strenge maatregelen af te kondigen, en dat deden ze. Iedereen heeft huis-arrest en mag alleen individueel de deur uit voor boodschappen of medicijnen. De honden moeten binnen een straal van 200 m van huis hun behoeftes doen. Alleen bedrijven en winkels in de voedsel-voorziening en gezondheids-sector mogen openblijven. Alle overige bedrijven en kantoren moeten dicht en men werkt vanuit huis. Ook de horeca en overige winkels gaan op slot. Gelukkig blijft de de wijnboer in mijn straat open, primaire levensbehoefte...

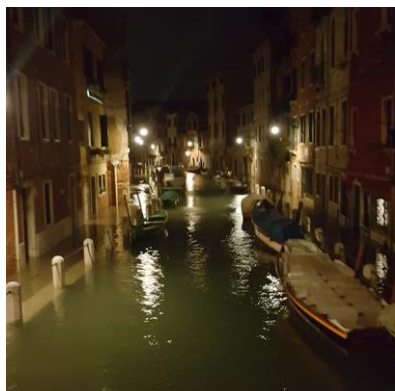
De regels worden steeds strenger aangeschroefd... alle scholen dicht en niet meer naar buiten zonder mondkapje, handschoenen en schriftelijke verklaring met geldige reden voor de tijdelijke ontsnapping. Je mag je buiten niet ophouden en zeker niet met meer dan 3 personen. Ongehoorzaamheid wordt gestraft met forse geld-boetes. Politie op straat, helikopters en drones in de lucht. Die laatsten worden aangevallen door zwermen meeuwen die nu net hun nesten op onze daken zitten uit te broeden. Aanvankelijk een triest straatbeeld, alle rolluiken gingen naar beneden. Niet met de gebruikelijke waarschuwing "torno subito" maar met 'n verontschuldigende mededeling dat men gesloten was en niet wist voor hoelang.

Ons Venetiaanse leventje hier wordt volledig verstoord...:

Voor vele Venetianen betekent geen toeristen, geen inkomen. En de steun van de Italiaanse overheid en van Europa laat nog op zich wachten. Men verwacht weinig meer van het toeristenseizoen dit jaar.

Velen hebben al een flinke klap gehad in november 2019 door de uitzonderlijke *acqua alta*. De toeristen bleven weg want ze hoorden dat de waterstand hier 1.80 m was...Dat de hoogte van de waterstand wordt gemeten vanaf het gemiddelde zeepil en niet vanaf het straatniveau, was niet voor iedereen duidelijk... Maar desalniettemin stond het water aan de voordeur tot aan mijn liezen.

Iedereen die op de begane grond woonde of daar een zaakje had, leedt enorme waterschade. Jammergenoeg functioneert de **MOSE** nog niet. Dit is een publiek project van € 8 miljard ter constructie van een stormvloedkering. Deze waterkering tussen de lagune en de zee moet de stad beschermen tegen hoog water. Men vraagt zich af of deze wel ooit zal functioneren. Een ding is zeker: het hele project heeft al een miljard gekost. Maar die zijn helaas verdwenen in de zakken van het corrupte bestuur, politici en uitvoerende bedrijven.

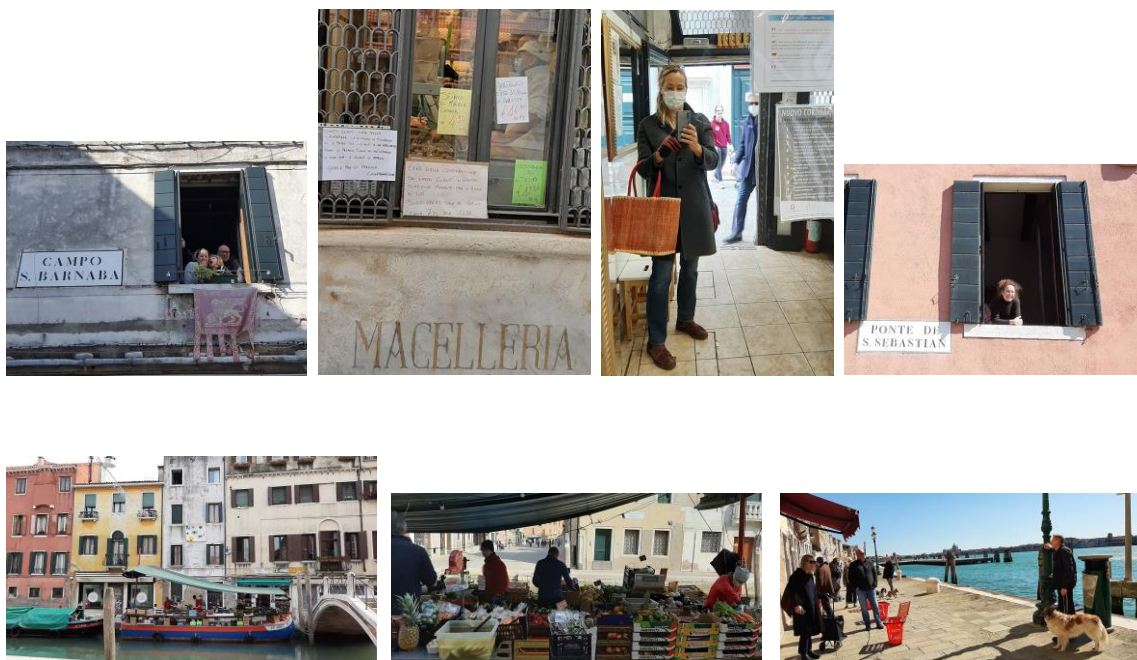
Frank Westerman schreef hier een artikel over in het NRC: "Venetië verdrinkt: de futuristische waterkering werkt niet" <https://www.nrc.nl/nieuws/2019/11/14/klimaat-corruptie-zul-je-bedoelen-a3980420...>

Hadden ze inderdaad maar de Nederlanders gevraagd, echte waterbouwers....

Geen werk, geen sport, alleen *mangiare & bere*. Elke ochtend worden we gewekt door onze "*spazzinòòòòòòòòòò !!*" Roberta, wiens stem luid door onze hele *calle lunga* (lange steeg) schalt. Het (gescheiden) vuilnis wordt in Venetië dagelijks van deur tot deur opgehaald door de gemeentelijke ophaaldienst. De vuilnisophalers (*spazzini*) verzamelen het vuilnis in hun handkarren en brengen dit vervolgens naar een centrale vuilnisboot. Ondergrondse vuilniscontainers zijn hier niet mogelijk, dus ze bellen aan en pakken de vuilniszakken uit de entree's van alle huizen. We mogen ons afval niet meer buiten neerzetten wegens hongerige meeuwen en ratten...goed geregeld.

Buiten de deur eten kan niet meer, dus we kokkerellen wat af...

Ook geen aperitiefje meer met vrienden bij onze geliefde wijnbar of op het pleintje in onze wijk Dorsoduro. Aperitivo-on-line en een onophoudelijke stroom aan Corona-grollen en grappen via Whatsapp. Geen spontane ontmoetingen op straat maar af en toe een gesprekje hangend uit een raamkozijn of balkon. Stiekem afspreken met vrienden bij de vis-kraam op de Campo, bij de slager op de hoek of in de lange rij voor de supermarkt op de Zattere

Soms een uitje naar de kleurrijke Rialto-markt samen met mijn onafscheidelijke boodschappenkar ..ja bijna alles gaat op rolletjes. Dan is het leven weer even bijna normaal totdat er plotseling een lijk-kist over de markt wordt voortgeduwd, die veel weg heeft van een auto-dak-koffer. Het winkelend publiek schrikt ervan. Ze stoppen onderaan een huis en bellen aan. De buurvrouw hangt uit het raam en het slachtoffer wordt naar beneden gebracht, ...Corona?

Pescheria - Rialto

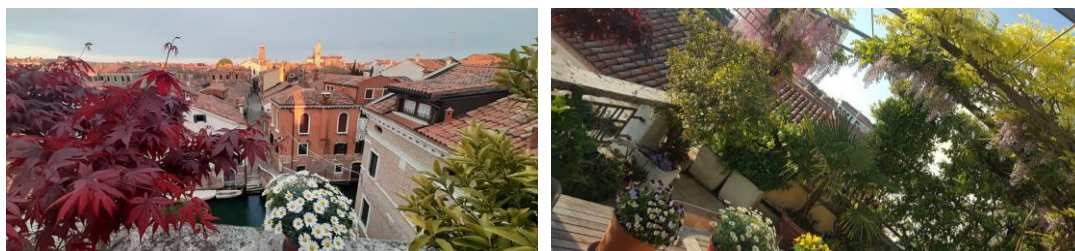

Na de aanvankelijke schok treedt er een soort noodgedwongen berusting op, afgewisseld met lichte paniekaanvallen... het gevoel alsof je in een rare vertraagde film meespeelt. Jammergenoeg kun je deze niet doorspoelen noch uitzetten. Is dit echt ?

Okay, eindelijk tijd voor allerlei achterstallige bezigheden.....Maar na 2 maanden zijn alle ouwe foto's wel geordend, alle boeken gelezen, alle kasten opgeruimd en alle klussen geklaard en zitten we hier nog steeds in isolatie op onze mooie *isola*... Ik zie een foto voorbyschuiven van een bejaarde dame die vanachter het raam wanhopig een lege fles ophoudt met de noodkreet "need more wine". Ben ik dat ?

lo resto a casa

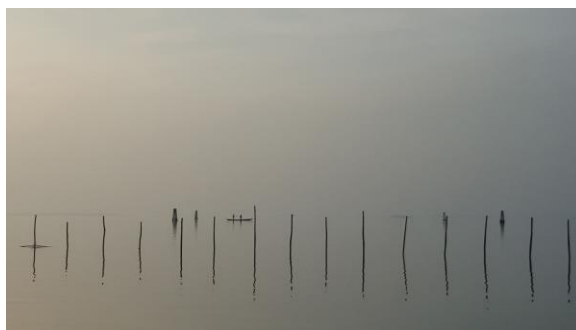
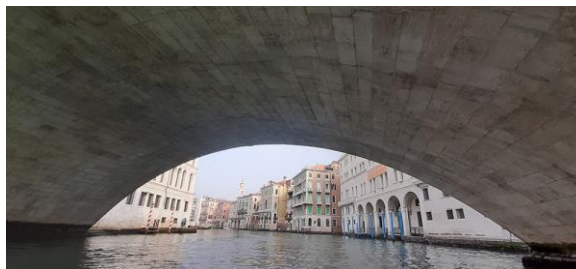

Mijn quarantaine-view

Ik stuur de foto ook door aan mijn wijnbar, die prompt drie flessen van mijn lievelings-Prosecco thuisbezorgt. Al vrij snel verschijnen er hoopgevende spandoeken voor de ramen in alle kleuren van de regenboog . Getekend door wanhopige kinderen die zich thuis dood vervelen, met de tekst *“andrà tutto bene”* (het komt allemaal goed). Wishful thinking ingegeven door radeloze ouders, wiens kids veroordeeld zijn tot 7 maanden *“zomervakantie”*. Behalve een 10-jarig dochtertje van mijn vriendin die schrijft: *“andrà tutto male”*, hopelijk krijgt ze geen gelijk...

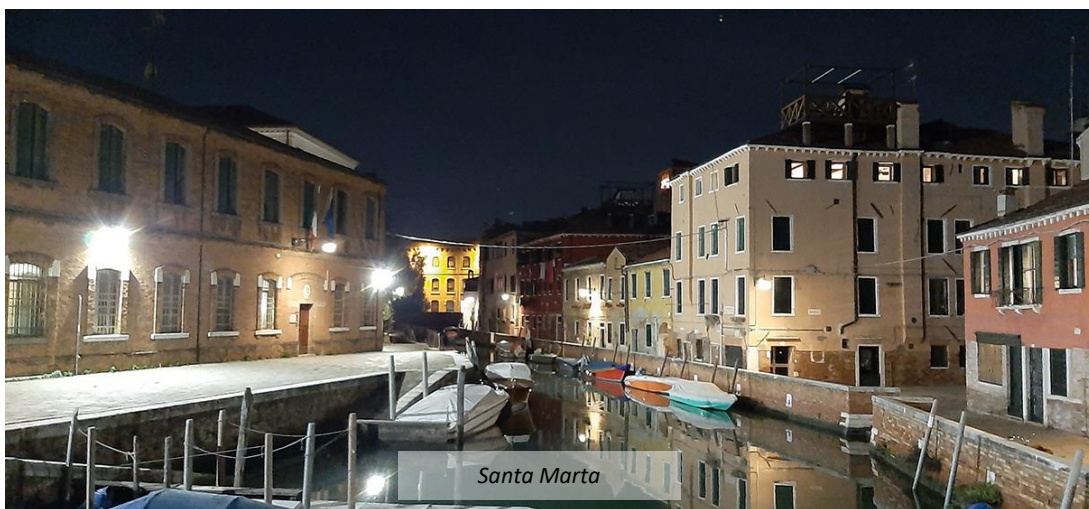
Maar **kijk nou eens naar de stad !!! VENEZIA** komt eindelijk tot rust, als een bejaarde tere freule, na decennia-lang te zijn platgewalst door een onophoudelijke stroom toeristen, maar liefst 30 miljoen per jaar. Ze vervuilden haar steegjes, pleintjes en kanalen. Nu is het eindelijk leeg op straat en haar wateren worden steeds stiller en schoner. Dieren heroveren aarzelend terrein: eenden maken hun nest op de vaporettohalte , zwermen flamingo's en zwanen strijken neer in de lagune, we zien grote inktvissen op de bodem van een kraakheldere Canal Grande en zelfs een enkel zeepaardje. Het Giudecca-kanaal is spiegelglad . Voor de kust worden walvissen en dolfijnen gesignaleerd en ook de bezige bijen zijn weer terug op ons terras...

Invasie van de eenden

Giudecca Kanaal

Santa Marta

Op straat kom je alleen Venetianen tegen, tenminste de weinigen die er nog over zijn. De stad is alleen voor ons, heel bijzonder. Giacomo Casanova schreef al in 1797 (aan het einde van de Venetiaanse republiek bedreigd door Napoleon): *“Wat zal er nu gebeuren met de stad Venetie? Die stad kon in al zijn rijkdom, pracht en schoonheid slechts bestaan als hoofdstad, bewoond door de aristocratie die de Republiek regeert. Als jullie allemaal weg zijn,*

jullie patriciers, om op het vasteland te gaan wonen, zal Venetie wegwijnen. En is het niet waar dat jullie weggaan? Wat moeten jullie in Venetie, als jullie niets te doen hebben ?..." Het was het einde van Venetie als vermaakscentrum van Europa voor de genotzoekers in 17e en 18e eeuw. De stad werd bezocht tijdens de Grand Tour en telde toen nog 160.000 inwoners. Nu nog maar 55.000.

John Ruskin vroeg zich in de 19 eeuw af hoe het Venetie, paradijs der steden, zou vergaan met de toename van het toerisme: *"Ik zie dat de massa's reizigers uit verschillende landen die Italië de laatste tijd hebben overstromd, de stad Venetie nog niet totaal hebben beroofd van zijn oorspronkelijke karakter, al hebben de verandering van regering en de afnemende welvaart een schaduw van melancholie over zijn schoonheid gelegd die snel groter wordt, en steeds groter zal worden, totdat de golven die de stad majesteit hebben verleend zijn graf worden".* Hij merkte de voortekenen al op maar zou zich bij het zien van de recentelijke toeristenstroom omdraaien in zijn graf.

In een *sottoportego* (portiek) zag ik laatst 'n eenzame oude man eerbiedig zijn hoed afnemen en een kruisje slaan voor een verborgen Maria-altaartje (foto) **Waar zou hij voor bidden ? Ik zou ook een kruisje willen slaan,** maar dan voor de herrijzing van **een beter Venetie** na de lockdown. Een betere toekomst voor onze wonderschone maar kwetsbare stad, voor zowel **haar inwoners als haar bezoekers.**

Om Venetie te redden van de ondergang moeten allereerst haar inwoners terugkeren, vooral de jongeren die samen met een gemotiveerd bestuur de stad nieuw leven moeten inblazen.

Het liefst bijgestaan door kundige en inventieve internationale commissies (Unesco, Europese Commissie, EU Creative Europe programma). Venetie kan zo een voorbeeld-functie vervullen voor overige Europese steden, in plaats van een schrikbeeld.

Om de huidige vergrijzing en leegloop tegen te gaan en nieuwe inwoners aan te trekken, zal men eerst woonruimte en werkgelegenheid in Venetie moeten creëren.

Momenteel zijn huizen schaars of onbetaalbaar en vindt men bijna uitsluitende werk in de toeristen-sector. Hierdoor zijn vele (jonge) Venetianen gedwongen naar het goedkopere vasteland verhuisd.

Maar er zijn ook aanvullende manieren om nieuwe residenten aan te trekken.

Ik denk aan subsidies, belastingvoordelen, beschermende huurcontracten voor: lokale artigiani (ambachtslieden), kleinschalige buurtwinkels (bakers en slaggers), lokale markten met streekproducten, milieuvriendelijke landbouw en viskwekerijen in de lagune.

fuiken in de lagune

Pasticceria Nonno Colussi

Lo Squero (godelwerkplaats) – San Trovaso

Wellicht liggen er kansen voor deze nieuwe inwoners in momenteel leegstaande complexen in de stad en op de eilanden, zoals de antieke scheepswerf Arsenale en het eiland Poveglia in de lagune ten zuiden van de stad. Poveglia is ternauwernood gered uit de handen van investeerders die er het zoveelste fantasieloze luxe hotel wilde vestigen. De Venetiaanse protestbeweging “Poveglia per tutti” heeft hier gelukkig een stokje voor gestoken, daar het eiland een symbolische functie heeft voor de Venetiaanse recreanten, die hier met hun kleine bootjes aanleggen voor een picknick en een frisse duik. Maar de toekomst van Poveglia is nog onzeker...

Reeds bestaande internationale tentoonstellingen, zoals de beroemde Biennales (www.labiennale.org) en de tentoonstelling Homo Faber (<https://www.homofaberevent.com/>) met meesterlijk ambachtelijk design, zouden moeten worden aangevuld met nieuwe culturele evenementen en opleidingen voor studenten uit de hele wereld.

Poveglia

Poveglia

Poveglia

Poveglia

Samen met deze nieuwe inwoners, moet de stad vervolgens haar toeristisch aanbod hervormen om haar terugkerende bezoekers na deze crisis waardig en trots te ontvangen in een leefbare en levendige stad. **Bezoekers** die niet alleen naar Venetië zullen komen voor haar unieke historische en culturele erfgoed, maar ook willen meegenieten van het authentieke Venetiaanse dagelijkse leven.

Controleer de bestaande horeca op kwaliteit en op klantvriendelijkheid zowel jegens haar inwoners als haar bezoekers. Beperk het aantal AirBNB's die enkel contact hebben met hun gasten via een sleutelkluisje bij aankomst en hun creditcard.

De terugkerende nieuwsgierige toeristen zullen verdwalen in de wirwar van steegjes en pleintjes. Ze zullen graag zelf de lokale wijnbars (*baccari*) en trattorias ontdekken om gezamenlijk met de Venetianen een spritz drinken, want dat is tenslotte wat je wilt als toerist, nietwaar ?!

Organiseer staande roeilessen (*voga-alla-veneta*) bij lokale roeiverenigingen, bezoeken aan lokale ateliers, excursies met traditionele boten in de lagune, rondwandelingen met bedreven gidsen.

Een terugkeer van een **respectvol toerisme** in gecontroleerde getalen (***numero chiuso en vol=vol***). Iedereen is gebaat met een authentieke stad en een klant-vriendelijk toerisme. Laten we streven naar een hogere "geluks-factor", een beetje zoals in Bhutan.

Na deze crisis hopelijk geen terugkeer van een massatoerisme:

Toeristen mogen niet worden uitgebuit en onbeschoft worden behandeld. Maar ook zij moeten zich aan bepaalde regels houden. Er is niemand gebaat met de stromen luidruchtige dagjesmensen die de stad verstikken en totaal niet geïnteresseerd zijn in het culturele en historische erfgoed. Zij kopen goedkope souvenirs in lelijke Chinese winkels. Ze eten kebab of worden binnengelokt door ronselende ohers in restaurants met tourist-menu. Zij staan midden op de brug stil en maken selfies met getuite lippen (of beter: *selfish*). Soms duiken ze schaamteloos halfnaakt en dronken in een kanaal of doen hun behoeftes in een portiek. *No grazie!* Laten we mekaar niet onnodig in de weg lopen in deze smalle steegjes..

Ilya Leonard Pfeiffer schrijft in *Grand Hotel Europa*:

"....Daar kunnen jullie in Amsterdam inmiddels over meepraten. Een stad die zich uitlevert aan toerisme, verkoopt haar ziel. Terwijl toeristen bovenal op zoek zijn naar een authentieke ervaring, veroorzaakt hun aanwezigheid een teloorgang van de authenticiteit die ze begeren. Of die authenticiteit wordt op een weinig authentieke wijze speciaal voor hen gecreëerd. Toerisme vernietigt datgene waardoor het wordt aangetrokken....."

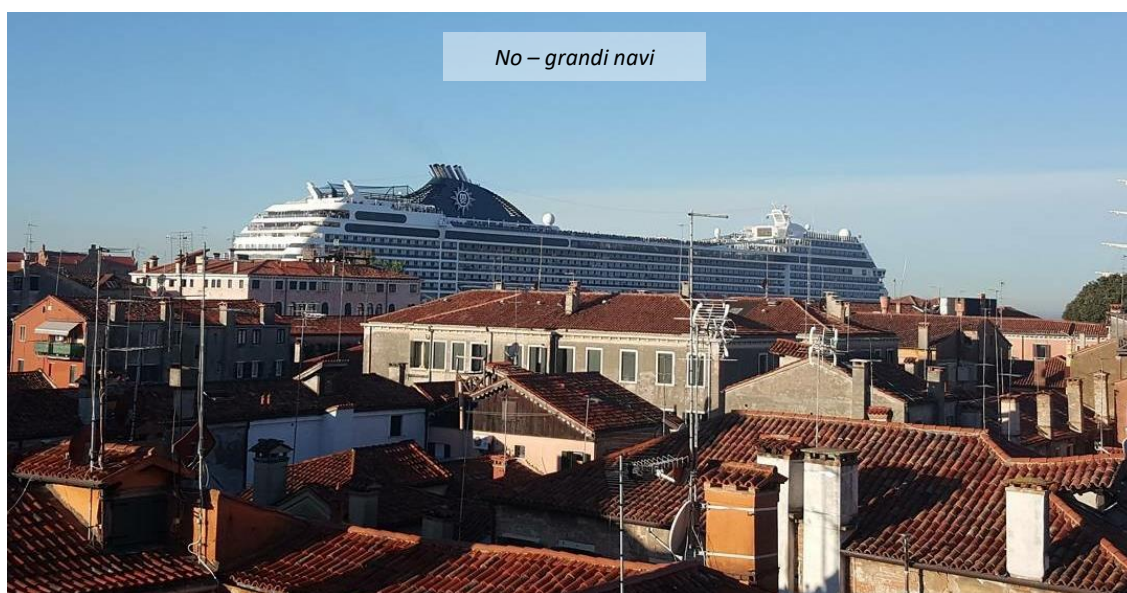
En Cees Nooteboom schrijft in *De Leeuw, de stad en het water*:

“.....van een stad die nu al meer dan duizend jaar doet of de tijd niet bestaat. Nu ook Amsterdam ondersteboven gelopen wordt door hordes toeristen weet ik nog beter wat Venetianen denken, toeristen, vooral als ze in rijen achter een vlag aanlopen, zijn een plaag die verdragen moet worden, net als de weezinwekkend grote boten waarin ze tussen Giudecca en Dorsoduro doorschuiven voor hun ene goddelijke dag waarop ze aan een stuk door mogen fotograferen wat ze nooit meer terug zullen zien. Altijd zal er zich tussen hun blik en de stad een telefoon of een toestel bevinden die hun eigen gezicht toont met daarachter de stad die ze zo graag hadden willen zien....”

Zelf word ik ook nog even genoemd in zijn boek, als een Nederlandse vriendin die een appartement voor hem had gevonden waar hij een gelukkig tijd had...en over het afscheid *“..terug met onze vrienden naar hun hoge verdieping tegenover ons oude appartement, de troost van pasta, een wijn uit Sicilie en een grappa om de kou te vergeten...”*. Dierbare herinnering.

Na deze crisis hopelijk geen plaats meer voor het drukke bootverkeer,

maar een feilloos openbaar vervoerssysteem met comfortabele en milieuvriendelijke vaporetto's voor iedereen.

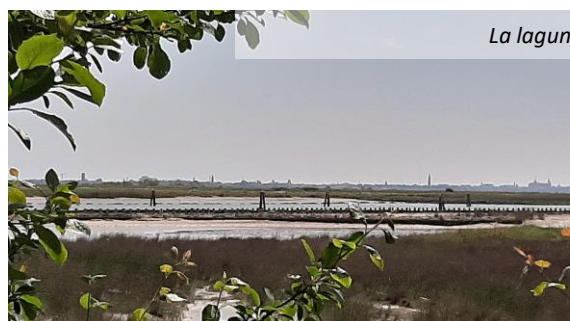

Weer die monsterlijke **cruise-schepen** uit onze kwetsbare lagune ! Nu varen ze nog doodleuk langs San Marco. Soms rammen ze een kade en vervolgens liggen ze in grote getalen in de haven met ronkende generatoren. Hier wachten ze op hun nieuwe gasten die worden ingevlogen en verder niets zullen bijdragen aan de stad. Een schip vervuult evenveel als de uitlaatgassen van 14.000 auto's. De Venetiaanse protestbewegingen *“No-grandi-navi”* en *“We are here Venice”* doen hun best om hiertegen te protesteren, maar we zijn met te weinig Venetianen overgebleven om een vuist te maken.

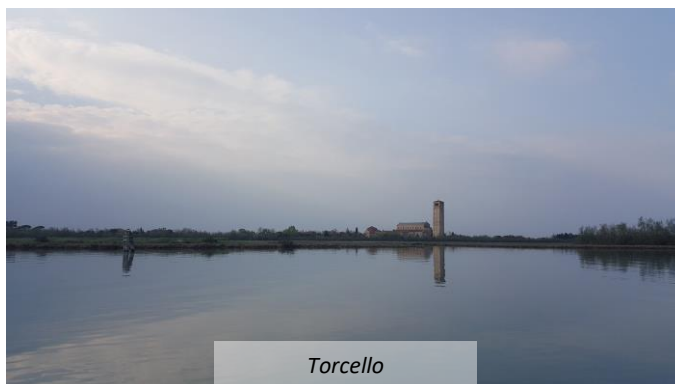
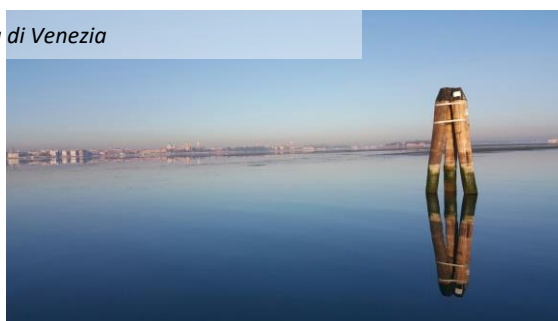
En dan zijn daar ook de vervuulende **excursie-boten** afgeladen met dagjesmensen uit Jesolo of Chioggia. Ze komen in grote getalen en met schallende luidsprekers veel te hard binnenvaren om de klanten als vee te lossen op het San Marco plein.

Hier tussendoor laveren honderden **watertaxies** die met topsnelheid zoveel mogelijk te dure ritjes maken (*skej= geld*) en geen enkele gedragscode respecteren. Wanneer we zomers met ons kleine bootje via Murano naar Torcello varen, lijkt het eerder op een James-Bond-achtervolging. Met dikke zonnebrillen en schreeuwend in hun mobiele telefoontjes, scheren ze rakelings langs ons heen en veroorzaken enorme golven die je bijna doen omslaan. Soms gaat het mis en verdrinkt er iemand.

Deze **moto ondosso**, de golfslag die al deze boten tesamen veroorzaken, is niet alleen gevaarlijk voor de Venetiaan die met zijn gezinnetje zijn bootje van de lagune wil genieten, maar brengt ook blijvende schade aan de funderingen en de waterkades van de stad.

La laguna di Venezia

Torcello

Voor de *Fondaco dei Tedeschi* is het al te laat. Dit gebouw aan Canal Grande vlakbij de Rialto dateert uit 1228 en diende als pakhuis en herberg voor de handelaren uit Noord-Europa. Napoleon maakte er een douane-kantoor van en vervolgens werd hier het hoofd-postkantoor gevestigd. Ik herinner me de prachtige *cortile* (binnenplaats) betegeld met rode bakstenen (*cotto*). Rondom bevonden zich de smoezelige loketjes met lange wachtrijen. Hier betaalden we geduldig onze maandelijkse *bolleta's* (rekeningen) voor gas, water en licht. Alle wanden tot aan de nok afgeladen met stoffige ordners. Een monumentale trap leidde naar de eerste verdieping met nog meer loketten. Helaas is ons ouwe postkantoor inmiddels omgetoverd tot een luxe winkelcentrum voor voornamelijk Aziatische toeristen-groepen en je waant je op Dubai Airport. De originele vloer van de binnenplaats is eruitgeramd en vervangen door gloednieuw glimmend marmer zoals in een luxe hotel-lounge. De originele waterput die in het midden stond, hebben ze op wieltjes gezet en aan de kant geschoven om plaats te maken voor een cocktailbar met spiegels. Waar is de anders zo strenge *Soprintendenza* (Monumentenzorg)?!

De binnenplaats werd in 1937 met een glazen plafond overdekt waardoor het daglicht zachtjes naar binnen sijpelde. Daar hebben ze nu een verdieping met een moderne feestruimte bovenopgezet bereikbaar met de roltrap of lift. Van hieruit heeft men toegang tot een kaal houten dakterras (*altana*) waar men om beurten even mag genieten van het mooie uitzicht over Canal Grande. Het vernieuwde glazen plafond wordt nu kunstmatig verlicht, net zoals in Las Vegas. Gelukkig hebben ze geen nep-wolken op het plafond geschilderd of "Welcome in Venice-land" in het chinees....

Fondaco dei Tedeschi – links waterput op wieltjes....

Laten we hopen dat onze stad spoedig weer herrijst, zoals in het verleden telkens weer gebeurde. Aan het einde van de pestepidemie in 1577 werd uit dankbaarheid de kerk **Redentore** (verlosser)gebouwd op Giudecca-eiland. Deze kerk werd ontworpen door de beroemde architect Andrea Palladio. Al meer dan 400 jaar vieren de Venetianen in het derde weekend van juli nog steeds de overwinning van die epidemie. Alle gezinnen (jong & oud) trekken 's avonds met hun bootje richting Canale Giudecca en verzamelen zich met traditionele gerechten en wijn rondom het spectaculaire vuurwerk. De magische weerspiegeling in het water en de verlichting van de gevels vormen een uniek schouwspel.

Redentore kerk

"Ponte votivo" tussen Zattere en Giudecca

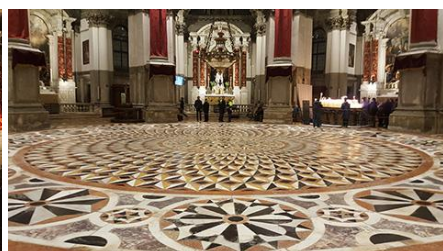

Vuurwerk Redentore

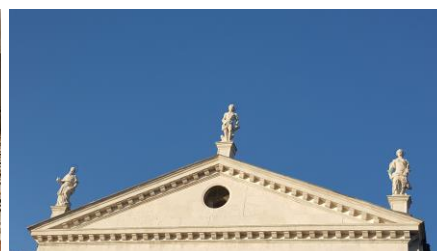
Vervolgens werd in 1630 de majestueuze Basiliek **Madonna della Salute** gebouwd, aan het begin van Canal Grande tegenover San Marco. Dit om het einde van een nieuwe pest-epidemie te vieren met 80.000 doden op 150.000 inwoners. En ook dit wordt nog steeds elk jaar herdacht op 21 november. Dan komen alle Venetianen, ook zij die inmiddels naar het vasteland zijn verhuisd, trouw naar de kerk om een kaarsje aan te steken voor de *salute* (gezondheid) van hun naasten.

Madonna della Salute

Madonna della Salute

San Sebastiano kerk

Niet dat we binnenkort weer een nieuwe kerk moeten gaan bouwen... maar het is inmiddels alweer 9 mei 2020 en we zijn precies twee maanden verder. De Intensive Care Afdeling van ons ziekenhuis SS Giovanni & Paolo is leeg en het aantal besmettingen hier neemt af. We kunnen het woord *Corona* inmiddels niet meer horen en we worden dol van al die cijfers van besmettingen, overledenen en genezingen, getallen die op allerlei manieren te interpreteren zijn. Al maandenlang wordt het nieuws beheerd door virologen, epidemiologen en immunologen die toegeven weinig te weten over de miljarden virussen. Ze leren ons in angstige twijfel te leven en leggen allerlei regels op die onze economie omver helpen. We krijgen hier langzaam meer vrijheid maar hoe dat straks moet met 2 meter afstand in al die kleine lokale trattoria's, blijft een raadsel.

Uiteindelijk kan niemand voorspellen hoe onze nieuwe toekomst eruit zal gaan zien. Ik ben er klaar voor om mijn leventje als Venice Planner weer op te pakken na deze ingrijpende totale verlamming van 30.000 miljoen naar zero bezoekers en hoop jullie hier weer snel terug te zien.

Samen met het oude mannetje in de portiek doe ik mijn schietgebedje:

Speriamo che tutto andrà bene !

A presto, Ankie

www.veniceplanner.com

